

PRAKTICKÁ ČÁST

Celkem 30 bodů

Potřebné vybavení: Školní atlas světa (Kartografie Praha, a. s.), psací potřeby

Katar je malý stát na Arabském poloostrově v Perském zálivu s hlavním městem Dauhá. Je významný díky velkým zásobám zemního plynu a ropy a patří také k největším producentům surovin pro výrobu umělých hnojiv. Má velký potenciál pro využití solární energie. Obchodní možnosti země přesahují energetiku a významným přínosem bylo i pořádání mistrovství světa ve fotbale v Dauhá.

Na mistrovství světa ve fotbale v roce 2022 směřovalo několik typů lidí, každý s jiným zájmem. První kategorii představovali již zmínění dělníci, jako např. Ind Ravi Khan. Ravi se podílel na stavbě několika nových stanic metra. Do Dauhá přišel spolu se starším bratrem v roce 2011. Jeho bratr se ale po pěti letech vrátil zpět do rodného Dillí, protože se mu nelíbily podmínky, ve kterých měl na stavbách pracovat.

Druhou skupinu přicházejících lidí do Dauhá představovaly fotbalové týmy hráčů. Jedním z hráčů byl i Kylian Mbappé, hvězda francouzské reprezentace. Již nějakou dobu žije v Madridu, ale před mistrovstvím strávil čas doma v Paříži u rodičů. Hned po přistání v Dauhá si všiml dvou věcí: časového rozdílu a teploty. Zimní bunda, ve které odlétal, mu byla nakonec v Kataru k ničemu.

Třetí skupinu tvoří statisíce fotbalových fanoušků. Právě Sofia Rodriguez přiletěla, aby podpořila argentinský tým až z Buenos Aires, kde bydlí s rodiči. Jelikož její turistický pobyt trval pouze dva týdny, tak nepotřebovala zařizovat žádná víza. Protože šlo o arabskou zemi, předem si nastudovala několik doporučení k volbě správného oblečení.

1

8 bodů celkem

Na základě textu níže splň úkoly a) – c).

Díky MS ve fotbale 2022 (FIFA World Cup) došlo v zemi k rozsáhlým stavebním projektům. V hlavním městě bylo vybudováno metro a letiště výrazně zvýšilo svou roční kapacitu cestujících. Pokračovala také výstavba rychlostních silnic a dálnic.

Výstavba osmi nových fotbalových stadionů a souvisejících stavebních projektů trvala několik let a vyžádala si řádově desítky lidských životů. Skutečný počet obětí je pravděpodobně ještě vyšší, protože na stavbě pracovali dělníci z mnoha zemí. Oficiální údaje o úmrtích poskytly pouze vlády Indie, Nepálu, Bangladéše, Pákistánu a Srí Lanky. Naopak státy jako Filipíny, Keňa a další rozvojové země žádná data neposkytly, a proto se ve statistikách neobjevují.

Dělníci dojížděli za prací dobrovolně, aby zabezpečili své rodiny, avšak po příjezdu čelili nepříznivým pracovním podmínkám a porušování lidských práv, což často vedlo k nešťastným následkům. Ve zvykovém právu zemí Perského zálivu je zakotven systém Kafala. Jedná se o systém vykořisťování pracovních migrantů. Systém pochází z doby beduinů a v současnosti se jedná o mocenský systém mezi ručícím (zaměstnavatelem) a migrantem. Bez souhlasu ručitele nemůže migrant změnit svého zaměstnavatele nebo opustit zemi. Mnohdy se v souvislosti s tímto systémem mluví o moderním otroctví. Problém se nedá de facto zrušit, protože tkví v zavedení právních reforem.

a)

3 body

Rozhodni, zda je tvrzení pravdivé ANO / NE. Za špatnou odpověď se odečítají body.

1. Všechny státy, odkud dělníci pocházeli, poskytly přesná data o úmrtích.	ANO / NE
2. Práva všech pracovníků v Kataru nebyla nikdy porušena.	ANO / NE
3. V Dauhá bylo vystavěno metro.	ANO / NE
4. Dělníci dojížděli pouze z rozvinutých zemí.	ANO / NE
5. Systém Kafala je spojován s moderním otroctvím.	ANO / NE
6. Systém Kafala není právně zakotven a bylo by možné jej zrušit.	ANO / NE

Hodnocení: Za správnou odpověď 0,5 bod, při nesprávném určení odpovědi odečíst 0,5 bodu. Celkem za úlohu 1a) maximálně 3 body. Za celou úlohu 1 nelze jít do mínusu.

Řešení: viz úlohu

b)

3 body

V této úloze máš tři příklady migrace. Podle popisu rozhodni, o jaký typ migrace se jedná. Na volnou linku napiš, zda je to migrace dobrovolná, nebo nedobrovolná. Za špatnou odpověď se odečítají body.

1. Muž se přestěhuje do Kataru na základě pracovní nabídky, která může zlepšit ekonomickou situaci jeho rodiny.

dobrovolná

2. Muž se přestěhuje se svou rodinou do Kataru, protože v jeho domovině v současné době probíhá válečný konflikt.

nedobrovolná

3. Muž se přestěhuje do Kataru poté, co je jeho rodinný dům zničený během silné povodně a jeho původní zaměstnání již není dostupné.

nedobrovolná

Hodnocení: Za správné doplnění pojmu 1 bod, při nesprávném řešení odečíst 1 bod. Celkem za úlohu 1b) maximálně 3 body. Za celou úlohu 1 nelze jít do mínusu.

Řešení: viz úlohu, uznat taky formu dobrovolnou/nedobrovolnou, uznat taky pokud napíšou slovo migrace za přívlastek.

c)

2 body

V podtržené části věty najdi chybu a oprav ji. Na připravený řádek napiš pouze opravenou část věty.

1. Na stavbě stadionů pracovali dělníci pouze z Asie.

Oprava: **Asie a Afriky**

2. Díky FIFA World Cup 2022 bylo vystaveno nové letiště.

Oprava: **metro**

Hodnocení: Za správné opravení podtržené části věty 1 bod. Celkem za úlohu 1C) maximálně 2 body.

Řešení: viz úloha

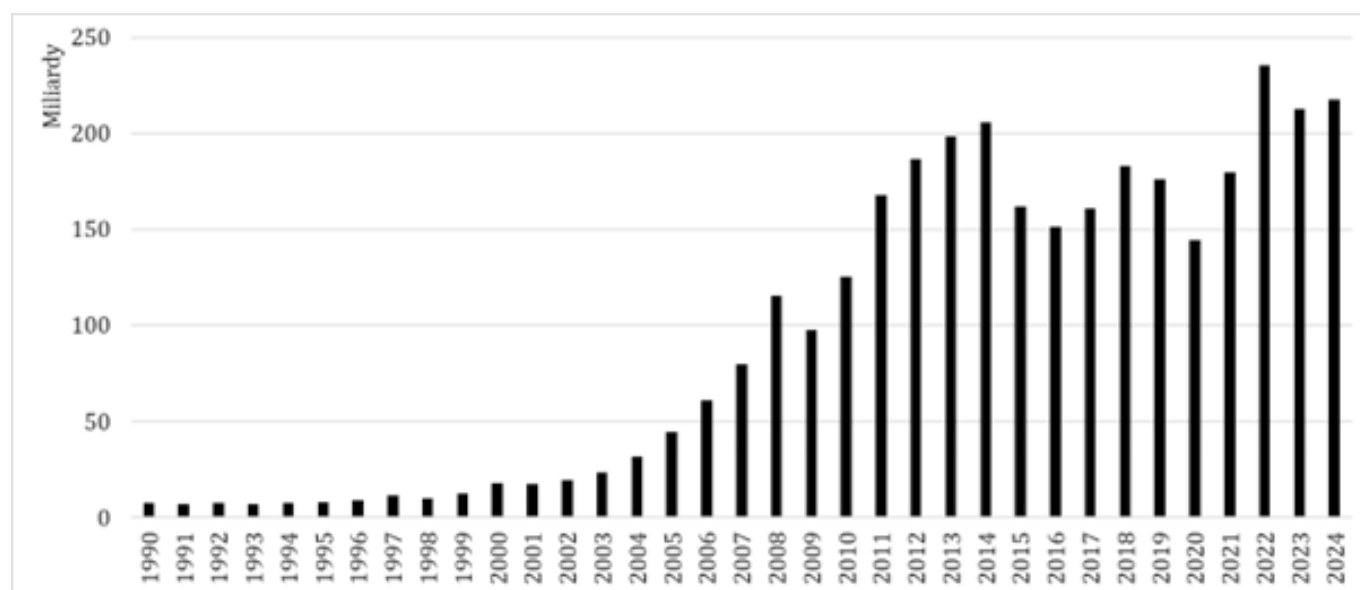
2

2 body

Během jedenácti strávených let v Kataru byl Ravi svědkem rychle rostoucí ekonomiky země. Ve dvou obdobích ale došlo ke dvěma výrazným poklesům v hrubém domácím produktu. To znamená, že ekonomický zisk Kataru byl v tyto dva roky oproti předešlým nižší. Mohly za to dvě globální události. Podle popisu a podle grafu urči, kdy k těmto dvěma propadům došlo.

V důsledku pokračujícího prudkého poklesu světových cen ropy, kdy cena surové ropy ztratila více než dvě třetiny své hodnoty, došlo v roce **2015 (nebo 2016)** k výraznému poklesu příjmů státu z prodeje fosilních paliv, které tvoří významnou část jeho příjmů.

Počátkem roku **2020** vedla pandemie k celosvětovému poklesu poptávky: méně cestování, obchodu, dopravy, cestovního ruchu atd., což negativně ovlivnilo poptávku po vývozu fosilních paliv i v odvětvích mimo tento sektor. Na domácí úrovni omezila ekonomickou aktivitu opatření k omezení šíření viru. Mnoho podniků bylo uzavřeno nebo fungovalo s omezenou kapacitou.

Zdroj dat: statista.com

Hodnocení: Za správné řešení přidělit 1 bod. Celkově je možné získat 2 body. Body se neodečítají.
Řešení: viz úlohu

3

1 bod

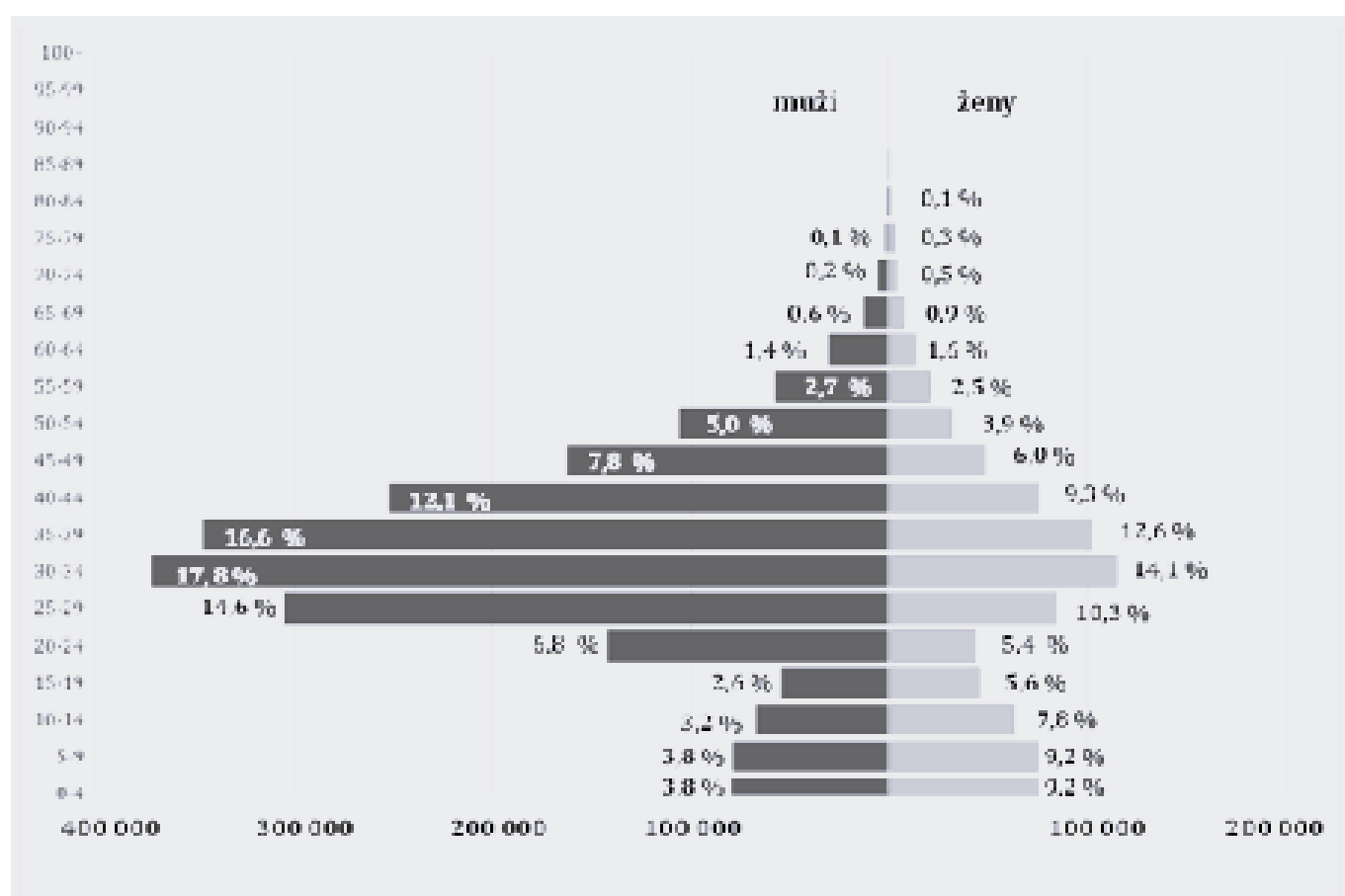
V roce 2022 muži tvořili 75 % obyvatel Kataru. Ravi zastupoval nejvíc dominantní věkovou skupinu v této populaci. Kolik nemohlo být Ravimu let? Označ všechny správné odpovědi.

a) 26

b) 32

c) 37

d) 34

Zdroj dat: populationpyramid.net/

Hodnocení: Za správné řešení přidělit 0,5 bodu, za špatně určenou odpověď odečíst 0,5 bodu. Celkově je možné získat 1 bod, minimum je nula. Za úlohu 3 nelze jít do mínusu. Příklad: Pokud určí jednu odpověď správně a jednu špatně, pak soutěžící získá 0 bodů.

Řešení: viz úlohu

4

4 body

Podle toho, odkud, kam a na jakou dobu se člověk stěhuje, jej můžeme označit různými pojmy. Podle předložených definic urči, jak je možné Raviho pohyb v jednotlivých situacích nazvat.

Migrace krátkodobá – Přesun osob na jiné místo na dobu kratší než 1 rok (např. za sezónní prací či studiem).

Re-emigrace – Návrat osoby zpět do země, ze které dříve emigrovala.

Imigrace – Přistěhování osoby do cizí země.

Emigrace – Vystěhování osoby z vlastní země do země cizí.

- a) Ravi přijíždí do Kataru a získává pracovní povolení. Usazuje se tam jako přistěhovalec, žije v dělnickém ubytování a pracuje na stavbě nových obytných budov. Jedná se tedy o **imigraci**.
- b) Ravi opouští Indii, protože si chce vydělat více peněz pro rodinu. Odchází pracovat do Kataru jako stavební dělník. Jedná se tedy o **emigraci**.
- c) Po několika letech práce v Kataru se Ravi rozhodne vrátit natrvalo zpět do Indie, kde si chce založit malý obchod s elektronikou. Jedná se tedy o **re-emigraci**.
- d) Ravi Khan odjíždí z Indie do Kataru na sedm měsíců, aby pracoval na sezónní stavbě stadionu. Má smlouvu jen na tuto dobu a po jejím skončení se plánuje vrátit domů. Jedná se tedy o **krátkodobou migraci**.

Hodnocení: Za správné řešení přidělit 1 bod. Celkově je možné získat 4 body. Body se neodečítají.

Řešení: viz úlohu

5

3 body

Podle příletové tabule a tabulky pod ní urči, kolik hodin bylo u rodičů Sofie a Kyliana doma, když přistáli v Dauhá. Urči také jaké bylo datum.

Doha Hamad International Airport مرحبًا بكم في الدوحة				16°C
Přilety				0:20
				16. 11. 2022
Let	Odlet	Čas příletu	Stav	
 QR1055	Abu Dhabi	23:33	letadlo přistalo včas	
 QR1015	Paris	23:35	zrušený let	
 QR803	Osaka	23:40	letadlo přistalo se spožděním	
 QR40	Paris	23:55	letadlo přistalo včas	
 QR1370	Cape Town	0:05	letadlo přistalo včas	
 QR150	Madrid	0:10	letadlo přistalo včas	

Zdroj: vytvořeno v Canva

Stát	Časové pásmo
Argentina	UTC - 3
Francie	UTC + 1
Japonsko	UTC + 9
Katar	UTC + 3
Jižní Afrika	UTC + 2
Španělsko	UTC + 1

Když Kylian přistál dne 16. 11. 2022, v **23:55** hodin v Dauhá, v Paříži bylo datum **15. 11. 2022, 21:55** hodin. Když Sofie dne 16. 11. 2022, v **0:10** hodin přistála svým letem z Madridu v Dauhá, v Buenos Aires bylo datum **15. 11. 2022, 18:10** hodin.

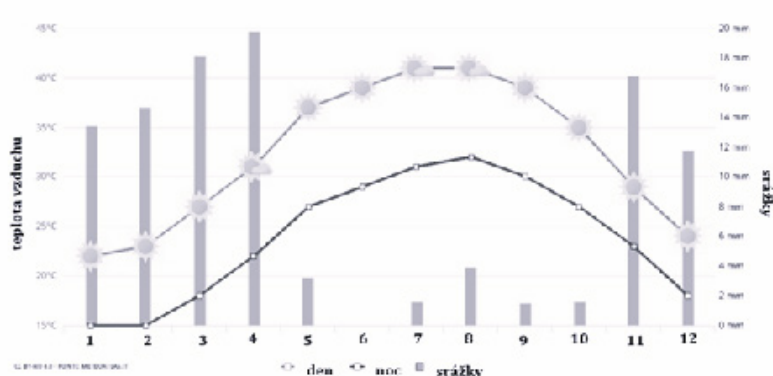
Hodnocení: Za každý správný údaj přidělit 0,5 bodu. Celkově je možné získat 3 body. Body se neodečítají. Uznat data s rozepsaným měsícem (listopad) místo čísla 11. Uznat datum bez napsání roku. Poznámka pro výpočet: Kylian: 23:55 - 4 hodiny, Sofie: 00:10 - 6 hodin.

Řešení: viz úlohu

6

6 bodů

Že se Mistrovství světa bude konat mezi 20. listopadem a 18. prosincem bylo předem známé. Pořadatelé se dívali na fakta o podnebí Kataru a vybrali právě toto období. V textu o údajích v grafu ale mají 6 chyb. Chybu v textu podtrhni a zapiš ji v tabulce spolu s opravou.

Zdroj: Meteoatlas.it, přeloženo do češtiny

Ve sloupcích jsou znázorněné průměrné **teploty vzduchu** pro každý měsíc. Dvě křivky znázorňují průměrné denní a noční teploty vzduchu. Nejvyšší teplota vzduchu v Kataru je v **červnu** a srpnu. Teplota v těchto dvou měsících dosahuje více než 40 stupňů **Fahrenheita**. Nejvíce srážek spadne v dubnu a březnu. Rozdíl v úhrnu srážek mezi měsícem s nejvyšší a nejnižší hodnotou činí **10** mm. Naopak nejméně srážek spadne v červenci. V tomto měsíci klesá noční teplota na přibližně **20** stupňů Celsia. Nejmenší rozdíl mezi denní a noční teplotou je pozorovaný v **prosinci/lednu**. Z toho vyplývá, že v listopadu a prosinci panují ideální podmínky pro uspořádání mistrovství světa ve fotbale.

Chyba	Oprava
teploty vzduchu	srážky
červnu	červenci
Fahrenheita	Celsia
10	20
20	30
lednu	prosinci

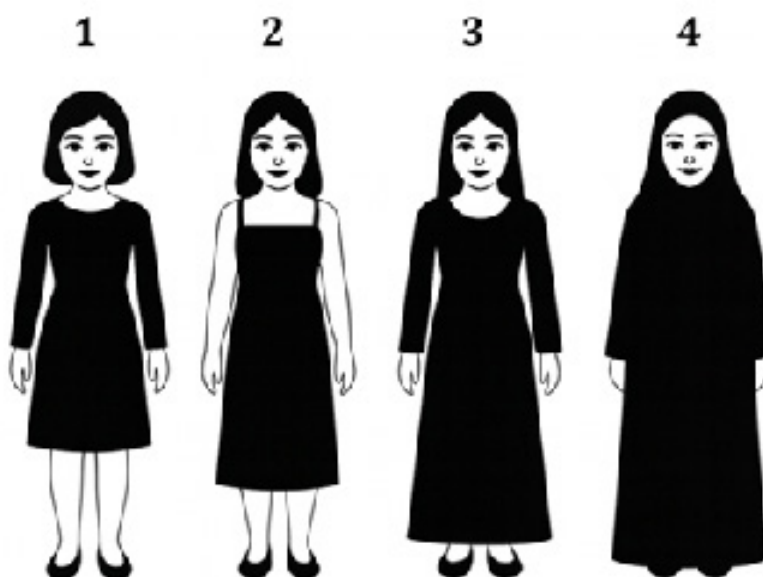
Hodnocení: Za každou správnou kombinaci (podtržení v textu, zápis chyby a opravy) přidělit 1 bod. Celkově je možné získat 6 bodů. Body se neodečítají.

Řešení: viz úlohu

7

1 bod

Ve veřejných prostorách v Kataru by se ženy měly oblékat skromně a zakrývat ramena a kolena. To znamená vyhýbat se krátkým sukním, topům bez rukávů a těsným nebo průsvitným oděvům. Ženy, které nejsou muslimky, nemusí nosit abáju (dlouhé volné šaty, kdy je vidět jenom tvář) ani hidžáb (šátek zakrývající vlasy), doporučuje se volné oblečení, které zakrývá ramena a kolena. V hotelových bazénech a na soukromých plážích je přijatelné nosit odvážnější oblečení, ale při opuštění těchto prostorů je nutné se zakrýt.

Zdroj: vytvořeno pomocí Chat GPT

Podle textu rozhodni, který obrázek zobrazuje doporučené pokyny pro oblékání žen na veřejných místech, které si Sofie pečlivě nastudovala.

Číslo obrázku, které vyhovuje doporučením je: 3

Hodnocení: Za správné řešení úkolu přidělit 1 bod.

Řešení: viz úloha

8

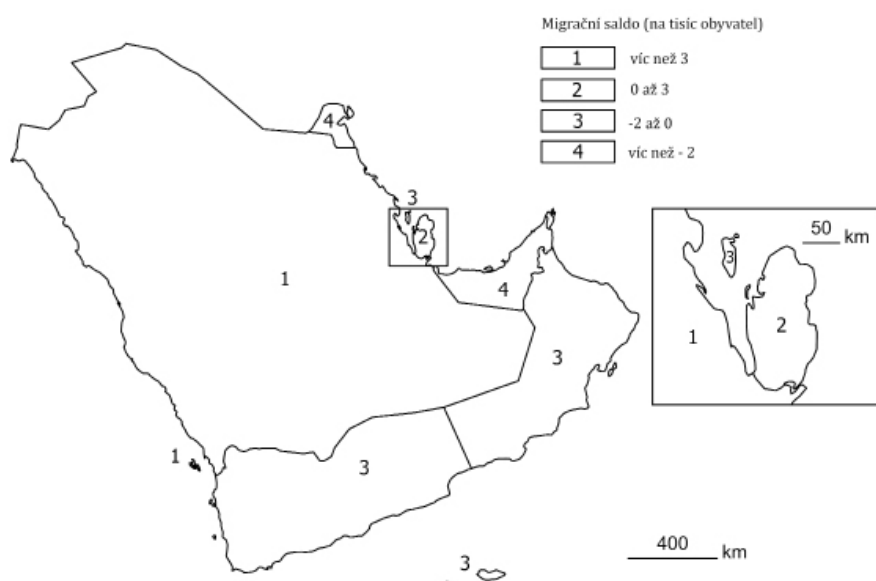
5 bodů

Vytvoř mapu, konkrétně kartogram migračního salda Arabského poloostrova za rok 2022. Při této úloze se doporučuje používat atlas.

Migrační saldo vyjadřuje rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých z daného území za určité období (obvykle rok). Pozitivní saldo znamená, že se do země/regionu přistěhovalo více lidí, než se vystěhovalo (přírůstek populace), zatímco negativní saldo značí opak (úbytek).

- a) Dotvoř legendu mapy, která se nachází vedle obrysové mapy. Zvol si vhodnou barvu či typ šrafování pro různou intenzitu jevů.
- b) Z tabulky, která se nachází nad obrysovou mapou, vyčti, jaké migrační saldo, přepočteno na tisíc obyvatel, bylo v každém státě Arabského poloostrova. Tento údaj přiřaď pod správný interval. Následně daný stát v obrysové mapě vybarvi či vyšrafuji podle tebou dotvořené legendy.

země	populace (k roku 2022)	migrační saldo (na 1000 obyvatel)
Bahrajn	1540558	-0,82
Jemen	30984689	-0,19
Katar	2508182	2,45
Kuvajt	3068155	-3,87
Omán	3764348	-0,45
Saúdská Arábie	35354380	5,52
Spojené arabské emiráty	9915803	-3,45

Hodnocení: Za vytvoření celé legendy 1 bod. Za správně určený interval pro stát udělit 0,5 bodu. Interval 1 (Saúdská Arábie), Interval 2 (Katar), Interval 3 (Bahrajn, Omán a Jemen), Interval 4 (Kuvajt, Spojené arabské emiráty). Za správné přiřazení ostrovu Sokotra k Jemenu 0,5 bodu. Celkem za úlohu 5 bodů.